

PORIN KAUPUNGINHALLITUKSELLE

MUISTUTUS YYTERIN RANTA-ASEMAKAAVASTA JA RANTA-ASEMAKAAVAN MUUTOSEHDOTUKSESTA

Selkämeren kansallispuiston ystävien mielestä Yyterin ranta-asemakaava ja sen muutosehdotus on maakuntakaavan vastainen. Kaavaluonnos ohjaa massaturismia ja sitä varten kehitettävää infrastruktuuria luonnoltaan ainutlaatuiselle ja herkälle alueelle. Toteutuessaan ehdotetussa muodossa asemakaava vaarantaa alueen Natura-luontotyyppien säilymisen ja se on ristiriidassa Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden (VAT) kanssa.

Suunnitelman esittämistä vaihtoehtoista malli ”Luontokeskus” vastaa Selkämeren Ystävien mielestä paremmin Yyterin alueen kehittämistavoitteisiin. Kaavaratkaisun pohjaksi esitetyn ”Hyvinvointimatkailukeskus” mallin kertaluokan rakentamishankkeen suunnittelu vaatii vastapainokseen vahvan luonnon- ja kulttuurin suojeluhankkeen kehittämisen. Tähän on erinomaiset mahdollisuudet Yyterin niemellä, joka on kansainvälisellä tasolla arvokas ja tunnettu, mutta epämääräisesti suojeltu ja hoidettu upea luontoalue. Suotuisat mahdollisuudet siihen on myös UPM:n omistamalla yli 500 hehtaarin maa- ja vesialueella. Kaavaluonnoksen matkailukeskuksen suunnitelmaa tulee kaikissa vaihtoehdoissa täydentää niin, että loppuosa eli noin 400 hehtaaria UPM:n maa- ja vesialuetta määritetään suojelualueeksi, joka liitetään Selkämeren kansallispuistoon. Erään mallin tällaiseksi ratkaisuksi tarjoaa UPM:n Aarnikotkan metsän suojelualue Repoveden kansallispuiston porttina. Repovedellä UPM lahjoitti 560 hehtaarin alueen kansallispuiston perustamiseen ja samalla rauhoitti 1500 hehtaaria yksityiseksi suojelualueeksi.

Suunnitelman periaatteista ja yksityiskohdista toteamme seuraavaa:

- Yyterin alueelta puuttuu ajantasainen yleissuunnitelma, jolla aluetta voitaisiin kehittää matkailu ja luontoarvot yhteen sovittavalla tavalla. Tuollainen suunnitelma on tehtävä ennen kuin massiivisia ja yksityiskohtaisia ”kehittämissuunnitelmia” alueelle tehdään.
- Matkailurakenteet tulee ohjata niin, että alueen käyttäjämäärät on mahdollista ohjata suoraan kulutusta kestäville alueille. Matkailun rakenteet tulee keskittää alueille, joilla jo ennestään on toimiva infra ja muutettu ympäristö.
- Suunnitelma ei esitä hankkeen energiahuoltoa, hiilitasetta ja sopeutusta ilmastonmuutokseen.
- Kuusikerroksisten hotellien ja palvelurakennusten tekeminen Yyterin valtakunnallisesti arvokkaalle maisema-alueelle on täysin harkitsematonta alueen

arvon alentamista. Olennaisesti matalammat 1-2 kerroksen korkeiset rakennukset on mahdollista sopeuttaa maiseman omaan mittakaavaan.

- Kaikki Santojen dyynit on säästettävä rakentamiselta ja kuluttavalta kulkemiselta. Esimerkkejä on riittävästi hallitsemattomasta eroosiosta ja roskaantumisesta. Myös suunnitelman kuva-aineisto rantadyynin takana olevasta luontopolusta osoittaa tämän. Kaikki kulkuväylät on pinnoitettava perinteiseen tapaan puisilla lankonkeilla ja hoidettava kaavamääräykseen perustuen kulumisen hillitsemiseksi.
- Santojen dyynit ovat ensisijaisesti suojelukohteita eikä virkistykseen tai matkailun kohdealueita. Olemassa olevien vanhentuneiden kaavojen määritykset on tältä osin päivitettävä vastaamaan todellista nykytilannetta.
- Rantavyöhyke ja sen läheinen vesialue on suojattava kaikelta rakentamiselta kaavassa. Tämä koskee myös laiturirakenteita.
- Selkämeren Ystävät esittävät, että UPM maanomistajana myy tai lahjoittaa arvokkaimmat luontoalueet kuten Yyterin Lietteet ja Munakarin Säikkä ja rantadyynit niihin liittyvine vesialueineen Porin kaupungille tai valtiolle ja samalla edellyttää, että nuo kansainvälisesti erittäin arvokkaat luontoalueet tulisi liittää Selkämeren kansallispuistoon ja sen erityislainsäädännön tarjoamaan suojeluun.
- Yyterin alueen tärkeimpiä arvoja ei tule vaarantaa yksittäisillä rakennushankkeilla. Juuri nämä arvot ja ominaispiirteet tekevät Yyteristä ainutlaatuisen ja valtakunnallisesti arvokkaan luonto- ja maisemanähtävyyden. Yyterin ei pidä seurata Kalajoen esimerkkiä, jossa lopputuloksena on korkeimpien dyynien päälle rakennetut hotellit ja vain yksi turistien kansoittama ja täyteen rakennettu patkka hiekkarantaa tuhansien samanlaisten joukossa.
- Yyteri on kansallismaisemaluokan maisemakohde kuten esimerkiksi Punkaharju ja Hailuoto, vaikka sille ei tuota arvoluokkaa ole ymmärretty hakea. Pori on tyypillinen esimerkki merikaupungista, joka elää ja kehittyy meriyhteyden mukana. Tämä olisi otettava pohjaksi Yyterin niemen kehittämiseksi. Porin kaupungin keskustan ”kansallinen kaupunkipuisto”-alue kaipaa täydennykseen kansallisen merikaupunkipuiston.
- Porin kaupungin ei tule vahvistaa esitettyjä suunnitelmia ennen kuin niitä on tarkistettu edellä sanotuilla periaatteilla.

Porissa 25.3.2019

Selkämeren kansallispuiston ystävät ry

Lasse Lovén

Puheenjohtaja

Lasse Lovén